

ВОЛОНТЕРСЬКА РОБОТА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Шакура Ю.О., Голубова І.О. (Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж ім. І.Я.Франка, м. Прилуки, Україна)

Останні кілька років в Україні активно поширюється волонтерська робота, яка є важливим ресурсом соціальної роботи. Активізація волонтерської діяльності зумовлена загостренням суспільних проблем та відсутністю досконалої системи надання соціальних послуг вразливим верствам населення.

Актуальність дослідження обумовлена динамічністю соціальних процесів, спрямованих на гуманізацію сучасного суспільства. Саме цей соціальний пріоритет є методологічною основою організації процесів навчання і виховання особистості, формування її соціальної активності. Актуальність проблеми волонтерства полягає також у тому, що волонтерство – це школа життя, росту і саморозвитку, яка допомагає виховувати, формувати себе як гуманну, високодуховну, культурну, ціннісно-орієнтовану особистість.

Залучення волонтерів у навчальний заклад повинно забезпечувати: збільшення участі всієї студентської молоді у навчально-виховному процесі та вирішенні існуючих проблем; заохочення до лідерства; усім бажаючим можливість займатися волонтерською діяльністю; учасникам навчально-виховного процесу можливість постійно здобувати нові знання та навички, розвивати особистий потенціал і творчі здібності, впевненість у власних силах; залучення матеріальних ресурсів; сприяння родинній та національній згуртованості.

Мета дослідження - висвітлити основні аспекти волонтерської діяльності Прилуцького гуманітарно-педагогічного коледжу імені Івана Франка, проаналізувати роль волонтерства у формуванні соціально-трудової компетентності.

Волонтерство також допоможе розвивати почуття професійної відповідальності, набувати практичний власний досвід співпереживання та рефлексувати його, свідомо робити якісне визначення своєї майбутньої сфери професійної діяльності, спираючись на свою індивідуальність, розвивати комунікативні здібності, вміти вести конструктивний діалог із різними людьми за віком, соціального статусу, зрозуміти соціальний сенс професії, підвищувати персональну пізнавальну активність, прагнення формувати якості, практичний досвід, необхідні у подальшій роботі, формувати психологічну готовність до самостійної практичної роботи після закінчення навчального закладу.

У дослідженні розглянемо важливість волонтерської діяльності у вищому навчальному закладі на прикладі Прилуцького гуманітарно-педагогічного

коледжу ім. І. Я. Франка. Самоврядування коледжу поділено на структури, підрозділи, серед яких важливим є підрозділ волонтерської роботи. Він відповідає за пошук та перевірку інформації щодо необхідності надання допомоги, а в подальшому ініціює підтримку серед студентів та працівників коледжу - збір речей, необхідних продуктів харчування, створення оберегів, вітальних листівок та інших речей воїнам антитерористичної операції на Сході країни, організація та проведення святкових концертів, театралізованих дійств для дітей, що потребують особливого піклування (дітям-сиротам, інвалідам тощо).

Студентський та викладацький колектив Прилуцького гуманітарно-педагогічного коледжу імені І. Я. Франка проводить волонтерську діяльність за кількома напрямками. Першим є надання соціальної допомоги дітям та молоді, що перебувають у складній життєвій ситуації у зв'язку з інвалідністю, хворобою, сирітством. Кожного року студенти та викладачі організують збір та виготовлення іграшок, випікання солодоців, створюють концертні програми та театральні постановки для таких організацій як Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів міста Прилуки, комунальна організація медико-соціального захисту Прилуцького обласного будинку дитини «Надія», дошкільний заклад № 23 компенсуючого типу (спеціальний) для дітей з вадами психічного та фізичного розвитку.

Вже стала традицією благодійна допомога учасникам АТО та переселенцям. Студентський та викладацький колектив коледжу проводить збір харчів, теплого одягу. Викладачі організували гурткову та позааудиторну роботу по виготовленню теплих речей, оберегів тощо.

В коледжі постійно проходять акції, наприклад, «Допоможи ближньому», «Студенти - воїнам АТО», збір пластикових кришок, які в підуть на переробку при виготовленні протезів. А також адресна допомога ветеранам війни та праці.

Ще одним напрямком волонтерської роботи стала шефська допомога ветеранам, яку здійснюють студентські групи на чолі з кураторами груп. Постійно ведеться збір інформаційних матеріалів про ветеранів, з метою поновлення банку даних та експозицій музею коледжу, зокрема створено ювілейне видання історії та сьогодення коледжу до 100-річчя навчального закладу.

Різноманіття напрямів, форм та методів волонтерської діяльності відкриває широкі перспективи для активізації духовного, інтелектуального та культурного потенціалу, що детермінує розвиток людини і суспільства як сьогодення, так і майбутнього. Усвідомлення майбутнім педагогом місця і ролі волонтерської роботи як засобу особистісного розвитку та самореалізації.

самовизначення та самоствердження, як способу надання допомоги людям, які її потребують, є шляхом не тільки саморозвитку, а й професійного становлення.

Отже, нами було розглянуто роль волонтерської діяльності у формуванні соціально-трудової компетентності студентів та системи моральних цінностей загалом. На сучасному складному етапі волонтерська діяльність в Україні стає масовою і дозволяє говорити про неї як про корисне суспільне явище. Волонтери важливі для кожного суспільства, оскільки вони працюють безкорисливо, показуючи цим суспільству, що в житті є речі більш цінні ніж отримання матеріальної винагороди. Волонтерство має унікальну місію та спрямоване на допомогу всім учасникам навчально-виховного процесу у досягненні благополуччя та розвитку закладу освіти та його представників. Волонтерська діяльність у Прилуцькому гуманітарно-педагогічному коледжі імені І. Я. Франка проводиться на достатньому рівні, щоб сформувати у студентів навички, передбачені соціально-трудоим підходом. Заклад використовує партнерський підхід у залученні волонтерів. Волонтерська діяльність закладу може бути вдосконалена шляхом впровадження волонтерських курсів для всіх бажаючих. Волонтерська діяльність має ряд переваг, по-перше, сприяє самореалізації, особистісному росту, саморозвитку особи, яка її здійснює; по-друге, має суспільно корисний характер та допомагає формувати себе як особистість, враховуючи вимоги суспільства; по-третє, може бути засобом набуття професійних умінь та навичок у соціально-педагогічній галузі. Слід зазначити, що волонтерська діяльність важлива не лише для суспільства, але й для волонтера як особистості. Результатом цього є допрофільна підготовка, професійне самовизначення та становлення; оволодіння знаннями і практичними навичками роботи з дітьми та молоддю; досвід індивідуальної та групової роботи з ровесниками і дорослими; нові друзі, цікаве дозвілля; розвиток лідерських якостей, творчих здібностей; самовираження та становлення людини як особистості, як активного члена суспільства. Отже, дуже важливо й в подальшому продовжувати впроваджувати волонтерство в навчально-виховний процес вищого навчального закладу.

1. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19 квіт. 2011 р., № 3236-VI [Ел. ресурс]. — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>;
2. Про волонтерський рух: Закон України від 13 квіт. 2010 р., № 2118-VI [Ел. ресурс]. — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2118-vi>;
3. Бондаренко З.П. Волонтерська робота у вищому навчальному закладі // Вісник Запорізького національного університету. — 2008. — № 1. — С. 25–30;
4. Вайнілович Н.А. Волонтерський рух у сучасному українському суспільстві: мотиваційний аспект // Методологія, теорія і практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. — 2010. — № 2. — С. 407–410;
5. Воронова С. В. Волонтерство в діяльності загальноосвітнього навчального закладу // С.В. Воронова // Наша шк. наук.-метод. журн.- 2014. - № 4. - С. 15-19;
6. Хуторської А. : Ключові освітні компетентності [Ел. ресурс]. — <http://osvita.ua/school/method/2340/>.